

A idúc pomimo videl človeka, slepého od narodenia. A jeho učeníci sa ho opýtali a riekli: Rabbi, kto zhrešil, on a či jeho rodičia, aby sa slepý narodil? Ježiš odpovedal: Ani on nezhešil ani jeho rodičia, ale aby boli skutky Božie zjavené na ňom. Ja musím konať skutky toho, ktorý ma poslal, dokiaľ je deň; ide noc, keď nebude môcť nikto pracovať. Keď som na svete, som svetlom sveta
Ján 9:1–5

Príbeh slepca, opísaný v deviatej kapitole Evanjelia podľa Jána, je veľmi silný príbeh. Je to príbeh človeka, do života ktorého vstúpil Kristus. Jeho stretnutie s Kristom sa odohralo na dvakrát. Výsledkom prvého stretnutia je jeho uzdravenie, keď vyznáva: bol som slepý, ale teraz vidím. Výsledkom druhého stretnutia je jeho uverenie, keď vyznáva: verím Pane. Najprv mu Kristus otvorí telesný zrak a potom mu otvorí i duchovný zrak.

Tento príbeh slepca sa tak stáva názornou ilustráciou slova Krista, ktorý hovorí: Ja som svetlo sveta. Ja som prišiel, aby tí, ktorí nevidia, videli. Lebo to, čo platí o slepcovi v telesnej rovine, že je slepý od narodenia, to platí o nás v duchovnej rovine – sme od narodenia duchovne slepí. A to, čo Kristus robí so slepcom v telesnej rovine, robí s mnohými v duchovnej rovine – vyvádza z tmy na svetlo, duchovne slepým otvára zrak viery. Ako to Kristus urobil v prípade tohto slepca?

Priblížme si najprv jeho situáciu. Je slepý. To samo o sebe znamená ťažký údel. Viete, že až osemdesiat percent všetkých informácií získavame prostredníctvom zraku? Zvyšných dvadsať percent pripadá na ostatné zmysly – sluch, chuť, hmat, čuch. Neviem si predstaviť, že by som bol ochudobnený o tých osemdesiat percent informácií. Nikdy nevidieť tvár druhého človeka – otca, matky. Nikdy nevidieť svoju vlastnú tvár. Nikdy nevidieť krásu stvorenej prírody. Byť stále ponorený do tmy a obklopený tmou. To je údel tohto muža. Navyše je aj žobrák.

Človek svoj postih najradšej skrýva pred druhými. Tento slepec musí svoj postih ukazovať denno denne na verejnosti. Má síce rodičov, ale oni z neho urobili profesionálneho žobráka. To je jeho povolanie, to je jeho spôsob obživy – ten najponižujúcejší spôsob, pri ktorom je človek odkázaný na milosť a nemilosť druhých. Žiť z almužien – vari môže byť niečo ponižujúcejšie pre ľudskú dôstojnosť než toto? Ale ani to ešte nie je všetko. On sa nestal slepým, on sa už narodil

slepý. A to sa o ňom všeobecne vedelo. Čo to v náboženskej spoločnosti, ako bola židovská, znamenalo? Že na tomto mužovi spočívalo temné tajomstvo hriechu, temné zlorečenie, prekliatie. Ved' počúvajte, ako ho farizeji neskôr odbijú: „Ty si sa celý narodil v hriechoch a ty nás učíš?“ (verš 34). Ale nielen farizeji, aj Kristovi učeníci tu nahlas vyslovia otázku, ktorú si kladli všetci nábožní v tom meste: „Rabbi, kto zhrešil, on a či jeho rodičia, aby sa slepý narodil?“ (verš 2).

Takže to je situácia tohto muža: je žobrák, je slepý, slepý od narodenia. Nielen telesne postihnutý, ale i sociálne odkázaný a nábožensky poznačený. Trojnásobne beznádejný prípad. Jediné, čo majú ľudia pre tohto muža, sú almužny. Ale už nikto pre neho nemá nádej. Naozaj nikto? Jedného dňa ide okolo Kristus a na otázku svojich učeníkov odpovie: „Ani on nezahrešil ani jeho rodičia, ale aby boli skutky Božie zjavené na ňom“ (verš 3). To je vôbec prvé svetlo, ktoré zažiarí do temnoty života tohto muža. Kristus totiž týmto slovom prehlási: i tento človek, i tento slepý žobrák, je tu kvôli niečomu. Toto ešte nikto o slepcovi nepovedal. Doteraz boli všetci presvedčení, že on je tu k ničomu. Doteraz nikto nevedel, k čomu to bolo dobré, že sa takýto človek vôbec narodil, k čomu to bolo dobré, že takéhoto človeka priviedla jeho matka na svet. Doteraz si všetci mysleli, že by bolo pre neho lepšie, keby sa vôbec nebol narodil. V očiach ostatných zdravých ľudí jeho existencia je úplne nezmyselná, celej spoločnosti je na príťaž. Je ako omyl prírody, ktorý ani svojmu Stvoriteľovi nerobí česť. Je to taký nepodarok, ako keď pekárovi zo sto chlebov sa jeden nepodarí, zhorí. Oproti všeobecnému presvedčeniu, že tento človek nie je k ničomu, zrazu Kristus prehlási: i tento človek je tu kvôli niečomu. Je tu kvôli niečomu veľmi konkrétnemu, špeciálnemu, slávnemu.

Je tu kvôli tomu, aby boli skutky Božie zjavené na ňom. Práve na tomto slepcovi. Práve tento žobrák sa má stať svedectvom, odrazom Božej slávy. Ak je to tak, potom z toho vyplývajú dve nesmierne dôležité veci:

1. Kristus tu vlastne odpovedá na otázku zmyslu ľudskej existencie vôbec. Prečo žijem? K čomu som tu na zemi? Najhlbší zmysel môjho i tvojho života je ten, aby na nás boli zjavené Božie skutky. Inak povedané, aby náš život odrážal niečo z Boha, niečo z Božej slávy, moci, lásky, milosti. Pokiaľ sa toto nestane, tak sa ako ľudia míňame najhlbšieho zmyslu svojej existencie.

2. Ak Kristus prehlási o tomto slepcovi, žobrákovi, že on je tu kvôli tomu, aby sa Božie skutky zjavili na ňom, potom to znamená, že v očiach Pána Ježiša niet beznádejného prípadu.

Určite aj my poznáme ľudí vo svojom okolí, o ktorých povieme, alebo aj ak to nahlas nepovieme, tak si to o nich pomyslíme: k čomu vôbec sú tu títo ľudia? Ľudia, ktorí sú ostatným len na príťaž, ktorí druhých len okrádajú o čas, ľudia, z ktorých niet žiaden ošoh. Má vôbec život takých ľudí zmysel? Nie sú to beznádejné prípady?

Odpoveď Pána Ježiša je veľmi jednoznačná: nie, nie sú to beznádejné prípady. Aj ich existencia má zmysel, lebo aj na nich môže Boh zjaviť svoje skutky, svoju lásku, milosrdenstvo, trpezlivosť, moc. A ak sa aj niekto z nás niekedy pýta sám seba: načo vôbec žijem, k čomu je to dobré, že žijem? Tak i nám Kristus odpovedá: si tu kvôli tomu, aby aj na tebe boli zjavené Božie skutky. Týmito slovami Kristus dáva ten konečný, najhlbší zmysel našej existencii.

Videní očami večnosti, neba, my nie sme na tom o nič lepšie ako tento muž. Žobráci sme všetci bez rozdielu a tiež slepí od narodenia, zaťažení hriechom, ako hovorí Dávid: v hriechu ma počala moja matka. A na takýchto ľuďoch, ako sme aj my, chce Boh zjaviť svoje skutky, svoju lásku, milosť, dobrotu, slávu.

Môjmu životu nemôžu dať zmysel moje skutky, to, čo ja robím, ale jedine Božie skutky, to, čo On robí v mojom živote. Aký je v tom rozdiel? Aký je rozdiel medzi mojimi skutkami a Božími skutkami? Vysvetlenie mojich skutkov môžem ja i druhí okolo mňa vždy nájsť v sebe. Ale vysvetlenie Božích skutkov v mojom živote nikdy nenájdem ani ja, ani tí druhí okolo mňa, v sebe, jedine v Bohu. Krásne to vidieť na prípade tohto slepca. Kristus v jeho živote uskutoční Boží skutok, uzdraví slepca. A teraz si všimnite, čo sa stane, keď Boh vykoná niečo v živote človeka.

Čakali by sme, že všetci naokolo, ktorí poznali slepého žobráka, začnú jasať, že sa začnú spolu s ním tešiť, radovať. Nič také sa tu nedeje. Viete k čomu tu dochádza? Všetci, ale všetci sú úplne zmätení, nikto si to nedokáže vysvetliť, čo sa to vlastne stalo a ako je možné, že niekto, kto sa narodil slepý, zrazu vidí. Tento muž od chvíle, ako sa v jeho živote odohrá Boží čin, sa stáva záhadou pre celé svoje okolie. Vzniká tu až neuveriteľne komická situácia.

Najprv sa uzdravený slepec stáva záhadou pre susedov. Každý deň chodili okolo neho, ale teraz, keď vidí, jedni hovoria, že je to on, ktorý to bol predtým slepý. A druhí hovoria: ale vylúčené, to nemôže byť on. Tí prví hovoria: Ale čo nevidíte, že je to ten, ktorému sme hádzali almužny? Tí druhí: Ale hlúposť, toto je úplne iný, tamten bol slepý a tento vidí. To nemôže byť ten istý. Všetci ešte ráno som išiel okolo neho a on nevidel. To musí byť nejaký jeho dvojník.

Ďalší, pre ktorých sa uzdravený stáva záhadou, sú farizeji. Tí vyšetrujú, ako sa to vlastne stalo. A podobne ako susedia, aj oni sa medzi sebou poškriepia: „A bola roztržka medzi nimi“ (verš 16). Keď si s tým nevedia rady, tak začnú tvrdiť: ty si vôbec nebol slepý od narodenia, to je

nejaký podfuk. Tak si zavolajú rodičov, nech tí potvrdia jeho totožnosť a nech vysvetlia, čo sa to vlastne stalo. A čo urobia rodičia? Potvrdia jeho totožnosť: áno, je to náš syn, áno, narodil sa už slepý. Ale na otázku: ako to, že teraz vidí, len pokrčia plecami a hovoria: netušíme, opýtajte sa jeho. Nikto si s tým nevie rady. Nikto nevie vysvetliť, čo sa vlastne stalo.

Ale tu vidíme, ako vo svojom živote môžeme jasne rozlíšiť to, čo je z nás, a to, čo je z Boha. To čo je z nás, sa vždy dá vysvetliť prirodzene. To čo je z Boha, sa nedá vysvetliť prirodzene, jedine nadprirodzene. Pozrime sa na svoj život. Vidíme v ňom aj veci, ktoré majú iné vysvetlenie ako prirodzené? Vidíme vo svojom živote veci, ktoré sa nedajú nijako inak vysvetliť len tak, že Boh zjavil svoje skutky na nás, že to On spôsobil takú zmenu nášho správania, postojov, zmenu charakteru, že to už nie sme tí istí ľudia ako kedysi? Že nás druhí oproti minulosti v niečom nespoznávajú a hovoria: toto už nie je ten, ktorého sme poznali.

V určitom zmysle každý veriaci má byť záhadou pre svoje okolie v tom, že ľudia nebudú schopní nájsť prirodzené vysvetlenie, prečo sme takí, akí sme, prečo jednáme tak ako jednáme, prečo sme iní, odlišní ako sú ostatní. To, kto som a čo robím, sa dá vysvetliť buď tým, aký som ja, alebo tým, aký je Boh. Ak môj život sa dá vysvetliť len tým, aký som ja, teda mojou povahou, mojimi vlastnosťami, schopnosťami, šikovnosťou, tak sa nikdy nestanem záhadou pre druhých. Môžu ma obdivovať, uznávať, alebo zaznávať, milovať, alebo mnou pohrdať, ale to je všetko.

Ale ak môj život sa dá vysvetliť len tým, aký je Boh, teda: mocný, milosrdný, život premieňajúci, tak sa môj život môže stať záhadou pre druhých, záhadou, pre ktorú nenájdu prirodzené vysvetlenie. Rodičia slepca hovoria: má svoje roky, nech hovorí sám za seba. A čo hovorí bývalý slepec? Jedno viem, že som bol slepý, ale teraz vidím. A vysvetlenie? On, Ježiš, otvoril moje oči. Nemám iné vysvetlenie pre zmenu môjho života ako to, že som sa stretol s Ježišom. On zjavil na mne svoje skutky: Božiu lásku, milosrdenstvo, Božiu moc.

Lenže muž, na ktorom je zjavený Boží skutok, sa stáva nielen záhadou pre svoje okolie, ale on sa pre svoje okolie stáva aj nepohodlným. Je vylúčený so synagógy, exkomunikovaný. Ale ten, ktorý je ľuďmi vyhnaný, je Pánom Ježišom vyhľadaný.

Kristus sa mu dáva poznať ako Syn Boží a celý príbeh slepca tak vrcholí. Tým je završené jeho uzdravenie. Až teraz je definitívne vyvedený z tmy na svetlo, keď v prítomnosti Toho, ktorý je Svetlom sveta, vyznáva: verím, Pane. Teraz, až teraz, sú skutky Božie zjavené na ňom v plnosti.. Keď hovorí: vidím, to je Boží skutok. A keď hovorí: verím, to je tiež predivný Boží

skutok. Z tohto muža sa stáva vyznávač Ježiša Krista i za cenu, že je ľuďmi vylúčený, odmietnutý. To je cena, ktorú neraz musí platiť ten, na ktorom sú zjavené Božie skutky.

To bol príbeh slepého žobráka. A čo náš príbeh? Aj o našom živote platí presne to isté, čo o jeho živote? Najhlbší zmysel našej existencie je ten, aby aj na nás boli zjavené Božie skutky. A kto koná tieto skutky? Ten istý, ktorý ich konal v prípade slepca – Kristus. On tu hovorí: „Ja musím konať skutky toho, ktorý ma poslal...“ (verš 4). Kristus aj v našom živote chce konať Božie skutky. On nás chce premieňať, aby sa náš život stal záhadou pre naše okolie, aby nás, v tom dobrom slova zmysle, ľudia nespoznávali: je to on, či to nie je on?

Keď Kristus koná Božie skutky v našom živote, vtedy jediné vysvetlenie toho, ako žijeme, je v Ňom, v Bohu, ktorý zmenil náš život. Kiež by sme spolu so slepcom mohli vyznať: nemám iné vysvetlenie pre zmenu môjho života ako to, že som sa stretol s Ježišom, ktorý i na mne zjavil Božie skutky.